Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002409

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-06-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щеховська Лариса Миколаївна
2. Larysa Shchekhovska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 281

Назва наукової спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Дата захисту: 31-05-2024

Спеціальність за освітою: Країнознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 5191

Повне найменування юридичної особи: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"

Код за ЄДРПОУ: 00127522

Місцезнаходження: вул. Фрометівська, буд. 2, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"

Код за ЄДРПОУ: 00127522

Місцезнаходження: вул. Фрометівська, буд. 2, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.01

Тема дисертації:

1. Державна політика національної безпеки в умовах біологічних загроз.
2. National Security Policy under Biological Threats

Реферат:

1. У дисертаційній роботі здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано вирішення обраного науково-прикладного завдання, що полягає в обґрунтуванні перспективних напрямів удосконалення механізмів формування та реалізації державної політики щодо забезпечення національної безпеки України в умовах біологічних загроз. Проаналізовано сучасний стан наукових досліджень і систематизовано теоретико-методичні підходи щодо ролі держави в забезпеченні національної безпеки, окреслено роль державної політики в забезпечення національної безпеки та розглянуто механізми її формування та провадження, роз'яснено основні характеристики категорій «державна політика», «національна безпека», «державна політика забезпечення національної безпеки», «стратегія національної безпеки», «біологічна безпека як сфера національної безпеки». Виокремлено політичну, воєнну, соціальну, культурну, громадянську, економічну, екологічну, інформаційну, кібернетичну та біологічну безпеки як окремі сфери

національної безпеки. На основі дослідження біологічні загрози визначені як пріоритетні загрози національній безпеці держави. Запропонована таксономія біологічних загроз може слугувати першим кроком у розроблені комплексного підходу до забезпечення національної і біологічної безпеки держави. Таксономія ґрунтується на системному аналізі рівнів, які визначають як джерело загрози, так і групу, яка вважається найбільшою загрозою. Запропоновано включити класифікацію біологічних загроз до Стратегії біологічної безпеки та біологічного захисту для того, щоб оптимізувати використання стандартних термінів і забезпечити однозначність і зрозумілість у комунікації між різними урядовими й недержавними організаціями, ретельніше оцінювати потенційні загрози та виявляти слабкі місця в системі біобезпеки й біозахисту тощо. Зазначено, що в Україні склалася та діє слабка система державного управління у сфері забезпечення біологічної безпеки України з урахуванням визначення сучасних біологічних загроз і прогнозування можливих наслідків. З'ясовано, що розвиток державної політики забезпечення національної безпеки України в умовах біологічних загроз є невід'ємною частиною стратегічного підходу до захисту нації. Однією із загрозою для національної безпеки є поява нових або повернення раніше відомих небезпечних інфекційних захворювань у людей і тварин, спричинених небезпечними патогенами, а також поширення «звичайних» захворювань, таких як COVID-19, СНІД, вірусні гепатити, туберкульоз, й інші, які мають потенціал становити серйозну загрозу з економічної, біологічної та соціальної точки зору для України. Іншим джерелом біозагроз у світі є створення засобів і біоматеріалів із потенціалом подвійного використання. Також варто звернути увагу на лабораторну біобезпеку, яка є важливим аспектом і залежить від безпечної організації лабораторій і професіоналізму фахівців, які працюють із патогенами, зберігають їх, транспортують та утилізують. Україна не має ефективної системи швидкого реагування на біологічні загрози. На основі аналізу зарубіжного досвіду виявлено, що в розвинених країнах світу сформована (або перебуває на завершальному етапі) дієва інституційно спроможна система державної політики забезпечення біологічної безпеки, що передбачає наявність низки державних органів, відповідальних за контроль процесів створення/обігу/переміщення/продажу патогенів, ліцензування діяльності відповідних структур, що працюють із біологічними речовинами, проведення просвітницької діяльності щодо забезпечення біологічної безпеки та запобігання біологічним ризикам, тісна співпраця з приватними організаціями для просування належного рівня біологічної безпеки й захисту. Визначено, що державна політика у сфері забезпечення національної безпеки в умовах біологічних загроз – це діяльність державно-правових інституцій, що включає розроблення і впровадження комплексу стратегічних, політичних, правових, організаційних, технічних та інших заходів для попередження, виявлення, реагування та подолання біологічних загроз. Національна безпека забезпечується проведенням єдиної державної політики в біологічній сфері, системою заходів політик та систем, що спрямовані на запобігання, виявлення, реагування та мінімізацію наслідків біозагроз. Запропоновано шляхи удосконалення державної політики щодо забезпечення національної безпеки України в умовах біологічних загроз через внесення пропозицій щодо поліпшення Стратегії біологічної безпеки та біологічного захисту, що має заповнити наявні прогалини в регулюванні та окреслити сутність управлінської діяльності під час забезпечення біологічної безпеки. Запропоновано авторський інструмент аналізу державної політики в контексті біобезпеки та біозахисту. Науково-практичне значення одержаних результатів полягає в узагальненні та доповненні сучасних знань, теоретико-методичних підходів щодо обґрунтування напрямів удосконалення формування та реалізації державної політики у сфері забезпечення національної безпеки України в умовах біологічних загроз.

2. In the dissertation the theoretical generalization is carried out and the solution of the chosen scientific-applied problem is offered, which consists in substantiation of perspective directions of improvement of mechanisms of formation and realization of the state policy on ensuring national security of Ukraine in conditions of biological threats. It analyses the current state of scientific research and systematizes theoretical and methodological approaches to the role of the state in ensuring national security, outlines the role of state policy in ensuring national security and considers the mechanisms of its formation and production, explains the main characteristics of the categories "state policy," "national security," "state policy of ensuring national security," "national security strategy," "biological security as a sphere of national security." Political, military, social, cultural, civil, economic,

ecological, informational, cybernetic and biological security as separate spheres of national security are allocated. Based on the study, biological threats are identified as priority threats to the national security of the state. The proposed taxonomy of biological threats can serve as the first step in developing an integrated approach to ensuring the national and biological security of the state. The taxonomy is based on a system analysis of the levels that determine both the source of the threat and the group that is considered the greatest threat. It is proposed to include the classification of biological threats in the Strategy of Biological Safety and Biological Protection in order to optimize the use of standard terms and ensure unambiguity and clarity in communication between various governmental and non-governmental organizations, more carefully assess potential threats and identify weaknesses in the system of biosafety and biosecurity, etc. It is specified that in Ukraine there is a weak system of public administration in the sphere of ensuring biological security of Ukraine, taking into account the definition of modern biological threats and forecasting of possible consequences. It has been found that the development of the state policy of ensuring the national security of Ukraine in the conditions of biological threats is an integral part of the strategic approach to the protection of the nation. One of the threats to national security is the emergence or return of previously known dangerous infectious diseases in humans and animals caused by dangerous pathogens, as well as the spread of "ordinary" diseases such as COVID-19, AIDS, viral hepatitis, tuberculosis, and others that have the potential to pose a serious threat from an economic, biological and social point of view for Ukraine. Another source of biodiversity in the world is the creation of funds and biomaterials with the potential of dual use. It is also worth paying attention to laboratory biosafety, which is an important aspect and depends on the safe organization of laboratories and the professionalism of specialists who work with pathogens, store them, transport and dispose of them. Ukraine does not have an effective system of rapid response to biological threats. Based on the analysis of foreign experience, it was found that in developed countries of the world formed (or at the final stage) an effective institutionally capable system of state policy for ensuring biological safety, which provides for the presence of a number of state bodies responsible for controlling the processes of creation/circulation/movement/sale of pathogens, licensing the activities of relevant structures working with biological substances, conducting educational activities to ensure biological safety and prevent biological risks, close cooperation with private organizations to promote an appropriate level of biological safety and protection. It has been determined that the State policy in the sphere of ensuring national security in the conditions of biological threats is the activity of State legal institutions, including the development and implementation of a set of strategic, political, legal, organizational, technical and other measures for the prevention, detection, response and overcoming of biological threats. National security is ensured by a single state policy in the biological sphere, a system of policies and systems aimed at preventing, detecting, responding to and minimizing the effects of biodiversity. The ways of improving the State policy on ensuring the national security of Ukraine in the context of biological threats through the introduction of proposals to improve the Strategy of Biological Security and Biological Protection, which should fill the existing gaps in regulation and outline the essence of management activities in ensuring biological security, have been proposed. The author's tool of analysis of state policy in the context of biosafety and biosecurity is proposed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Щеховська Л. М. Методи оцінювання ефективності системи біологічної безпеки Австралії. «Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування». Київ, 2023. Том 34 (73) № 3. С. 115–123. DOI : https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2023.3/18
- Щеховська Л. М. Біологічна безпека в контексті верховенства права. Публічне управління і адміністрування в Україні. Одеса, 2022. Вип. 27. С. 96–103. https://doi.org/10.32843/ pma2663-5240-2022.27.19
- Larysa Shchekhovska, Yuriy Gavrylechko, Vasyl Vakuliuk, Viktoriya Ivanyuta, Nataliia Husarina. Anti-Corruption Policy to Ensure Public Order in the State Security System. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security, 2022. Vol. 22 No.11. P. 57–62. DOI : https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.11.8
- Shchekhovska, L., Andriienko, M., Veklych, V., Chernenko, B., Venger, I., & Andriienko. Organizational and legal mechanism of bio-medical emergencies managament. International Journal of Health Sciences, 2022. Vol. 6 No. 1. P. 336–346. DOI: https://doi.org/10.53730/ijhs.v6n1.4323
- Shchekhovska, L. Bio-hazard disaster risk governance through multi-agency cooperation. International Journal of Innovative Technologies in Economy. Warsaw, 2021. Vol. 4 (36). https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijite/30122021/7741
- Щеховська Л. М. Політика біологічної безпеки. Передумови та перспективи. Грааль Науки. Вінниця, 2021. Вип. 7. С. 62–75.
- Щеховська Л. М. Основні завдання та виклики нової міжнародної угоди про запобігання пандемії. Права людини: історія та сучасність : збірник наук. праць за мат. VI науково-практичної конференції, м. Київ, 21 грудня 2021. С. 92–96.
- Щеховська Л. М. Вплив глобальних тенденцій на національну безпеку. Sectoral research XXI: characteristics and features: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference. (Chicago, USA, March 26, 2021). Чикаго, 2021. С. 111–117.
- Щеховська Л. М. Experiment as one of the biosafety management mechanisms. The 2nd International Conference «Corporation management – 2022». Banská Bystrica, Slovakia. May 19, 2022
- Щеховська Л. М. Рух до комплексного підходу в управлінні біологічною безпекою. Актуальні питання сучасної стратегії розвитку України: виклики, пріоритети та прогнози : збірник наук. праць за мат. II науково-практичної онлайн-конференції студентів, аспірантів і молодих вчених, м. Київ, 22 лютого 2022. С. 106–109.
- Щеховська Л. М. Роль Міністерства оборони США у здійсненні державної політики в умовах біологічних загроз. International scientific conference «Influence of Europeanization on public management and administration in Ukraine» : conference proceedings (October 5–6, 2022. Riga, the Republic of Latvia). Riga, Latvia, 2022. P. 100-103. DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-249-4-26
- Щеховська Л. М. Біологічні загрози й політика національної безпеки у воєнному вимірі. Біологічна безпека в умовах воєнного стану: збірник науково-практичної конференції : ел. збірник (м. Київ, 28 вересня, 2022 р.). Київ, 2022. С. 134–141.
- Shchekhovska L. Australia's national biosecurity system. International conference on corporation management : book of abstracts. Püssi, Estonia, 2023. P. 48–50. DOI: https://doi.org/10.36690/ICCM-2023-48-50

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яровой Тихон Сергійович
2. TYKHON YAROVOI

Кваліфікація: д. держ. упр., 25.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"

Код за ЄДРПОУ: 00127522

Місцезнаходження: вул. Фрометівська, буд. 2, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Твердохліб Олександр Степанович
2. Oleksandr S. Tverdokhlib

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1502-2937

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернігівський інститут інформації, бізнесу і права Закладу вищої освіти "Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая"

Код за ЄДРПОУ: 25623216

Місцезнаходження: вул. Ремісничa 28, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терент'єва Анна Валеріївна

2. ANNA TERENTIEVA

Кваліфікація: д.держ.упр., професор, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3881-5865

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту

Код за ЄДРПОУ: 43533709

Місцезнаходження: вул. Вишгородська, буд. 21, Київ, 04074, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Омаров Азад Енвер огли

2. Azad E. Omarov

Кваліфікація: д. держ. упр., доц., 25.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3959-7903

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"

Код за ЄДРПОУ: 00127522

Місцезнаходження: вул. Фрометівська, буд. 2, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дацій Олександр Іванович

2. Oleksandr I. Datsciy

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.07.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7436-3264

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"

Код за ЄДРПОУ: 00127522

Місцезнаходження: вул. Фрометівська, буд. 2, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Семенець-Орлова Інна Андріївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Семенець-Орлова Інна Андріївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Муравйов Кирил Володимирович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна